

TRANS
FARM

Öljyhampun sopimusviljely ja markkinanäkymät

Viljelijäpäivät 2024

Satu Pura

Vahvaa erikoiskasviosaamista

Öljyhampun sopimusviljelyä lähes 20 -vuotta

- FINOLA –lajikkeen kylvösiementuotantoa vuodesta 2006
- Elintarvikelaatuisen hampun sopimusviljelyä vuodesta 2021
  - Sopimuksia tehdään sekä tavanomaisesta että luomuhampusta
  - Sopimusala keskimäärin 10 – 15 ha, minimi 5 ha
  - Alaa kasvatetaan – lisää sopimusviljelijöitä tarvitaan
- Elintarvikelaatuisesta hampusta maksetaan kiinteänä hintana 1,10 € / kg
  - Puhtauden mukaan hintakorjaus +/-
  - Luomulisä +25 %
  - Rehulaatu -20 %
- Kylvösiemenen hinta sopimusviljelijöille 5,95 €/kg
  - Kylvösiementä myy Trans Farmin lisäksi Peltosiemen Oy / Junttilan Tila

TRANS
FARM

Erikoiskasvit pärjäivät vertailussa sato 2023: Sadon myyntituotot vrs. tuotantopanostuskustannukset

	Kumina	Öljyhamppu	Mallasohra (TOS)	Myllyvehnä (Sert siemen)	Rypsi	Rapsi
Sadosta saatava hinta € / tn	1050	1100	270	240	430	430
Satotaso kg/ha	750	750	3000	3250	1250	1400
Sadon myyntituotot €/ha	787,5	825	810	780	537,5	602
Lannoitteet €/ha	215	190	315	315	280	325
Kylvösiemen €/ha	30	150	120	200	65	100
Kasvinsuojelu ainekustannus €/ha	80	0	70	70	100	100
Tuotantopanostuskustannukset yht. €/ha	325	340	505	585	445	525
Katetuotto €/ha ilman kone- ja työkustannuksia ja tukia	462,5	485	305	195	92,5	77

Huom! Ruiskutustyö ei ole mukana laskelmassa. Noin 15 – 20 €/ha/kerta!

Sadon 2023 yleiskatsaus

- Öljyhampulla satotaso oli paria aiempaa vuotta hieman korkeampi
  - Luken satotilastoissa 750 kg/ha
  - Trans Farmin sopimuksilla vaihtelu 0 – 1300 kg/ha
- Kasvukausi haastoi kevätkylvöisiä kasveja “alusta loppuun”
  - Alkukesän kuivuus paikoitellen rokotti hampua – mutta vähemmän kuin viljoja
  - Hampukasvustot tuleentuvivat paikoitellen epätasaisesti
  - Puitua tuli - Viljelysopimuksista n. 35 % puitiin syyskuussa, 55 % lokakuussa (Viljelijäkysely 2023, osa II)
- Uuteen satokauteen lähdettiin ensimmäistä kertaa suhteellisen hyvästä varastotilanteesta
- Uusia viljelijöitä tarvitaan

TRANS
FARM

Kasvuston toipuminen – poimintoja viljelijäkyselystä

Silmämääräisesti kasvusto pärjäsikin hyvin sekä kuivassa alkukesässä että määrässä loppukesässä. Sato oli kuitenkin viime vuotta heikompi.

Kesti yli 3-viikkoa tulla taimelle ja sitä ennen otti savikka vallon vaikka pelto ruiskutettiin paria viikkoa ennen kylvöä. Hamppu kasvoi hyvin kyllä kun pääsi alkuun. Hiukan harvaksi kyllä jäi.

Taimettuminen kuivuudesta johtuen varmasti hitaampaa ja epätasaisempaa mutta ehkä kuitenkin kohtuullisesti päästiin eteenpäin. Kasvustossa kyllä pituuseroja loppuun asti.

Toipui aikailla ihmeellisellä tavalla. Tosin ehti taimettua ennen pahimpia helteitä. Sitkeä pirulainen...

Savimailla ei toipunut.

Lyhyempää ainakin oli, ei toipunut täysin

Kyllä. Juhannuksen sateet pelastivat kasvukauden.

Toipui alkukesän kuivuudesta

Sadon 2023 laatu

- Kokonaisuutena laatu ollut keskimääräistä, hajonta kuitenkin suurta
  - alkukesän kuivuus ja haasteet taimettumisessa lisäsivät rikkapainetta
  - paikoitellen epätasainen tuleentuminen lisäsi vihreiden siementen osuutta
- Gluteenin ylittymisen takia vastaanotetuista eristä laskettu rehulaatuun 8 %
- Sadon 2023 vastaanotto ja lajittelu päättyi tammikuun puolessa välissä
- Lajittelua saatu tehostettua entisestään, lajittelutappiot pienentyneet

TRANS
FARM

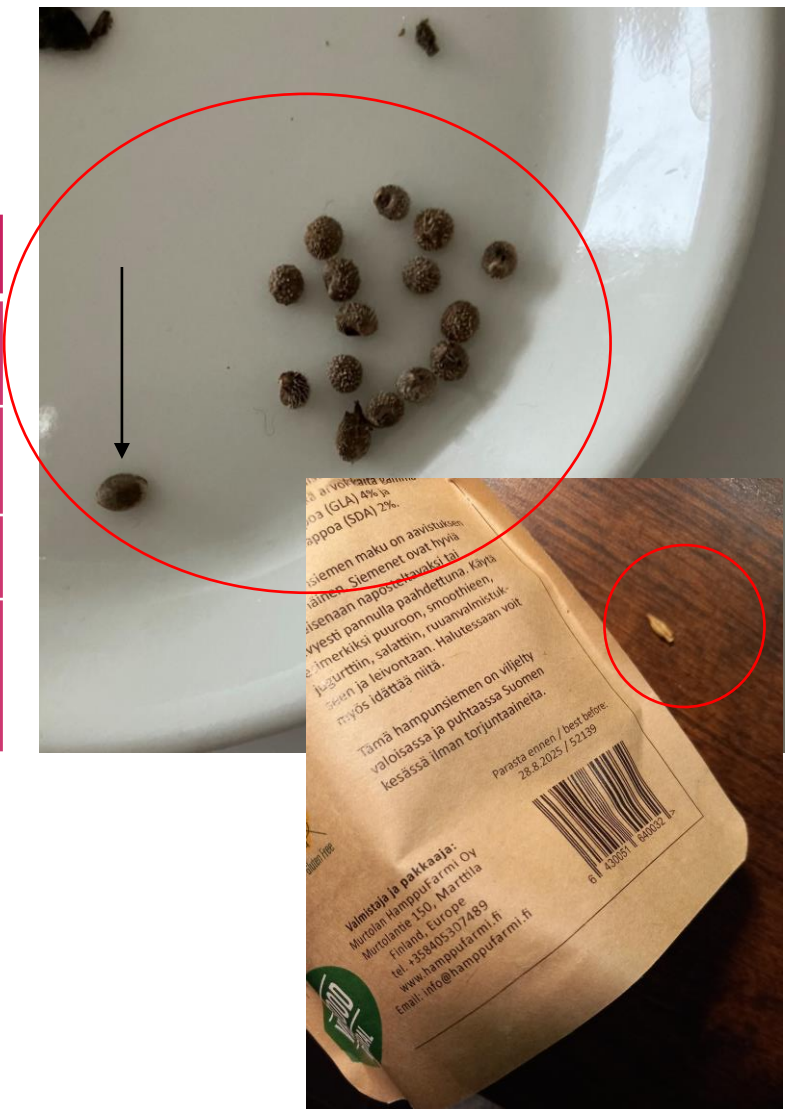

Laatu lähtee pellostä

- Puhtauden mukainen hintakorjaus tilityshintaan +/-
- Yleisimmät laatuhaasteet:

Yleisimmät laatuhaasteet	Laatukorjaus
Hamppu on luontaisesti GLUTEENITON – gluteenittomuuden raja 20 mg/kg → ylittyessä putoaa automaattisesti rehulaatuun	-20 %
Vaikeasti lajiteltavat RIKAT kuten matara ja kiertotatar sekä viljoista erityisesti kaura → makuvirhettä öljyyn, siementuotteissa näkyvät selvästi	+/-
Roskaiset erät: uudelleenlajittelukustannus, jos erän puhtaus jää alle 99,5	-0,04 €
Paljon kirjavia ja/tai auenneita siemeniä → mm. riski korkeasta peroksidista, joka aiheuttaa pilaantumista, harkinnan mukainen pudotus rehulaatuun	0 - -20 %

- Roskaiset ja gluteeniset erät aiheuttavat viljelijälle taloudellista tappiota sekä sadon kunnostajalle ja myyjälle runsaasti lisätöitä, myyntituottojen menetystä ja pahimmillaan mainehaittaa
- Vertailun vuoksi, elintarvikkeena myytävien tuotteiden markkinahinta on 1,5 – 2 x verrattuna rehutuotteisiin

Öllyhamppua jalostetaan kolmessa tuotantolaitoksessa

- **Riihimäki 5500 m²**
  - Hampun vastaanotto ja lajittelu
- **Oitti 6000 m²**
  - Varastointi, kuorinta-, paahto- ja idätyslinjastot
- **Marttila**
  - Öljynpuristus ja hampuproteiinilinjastot

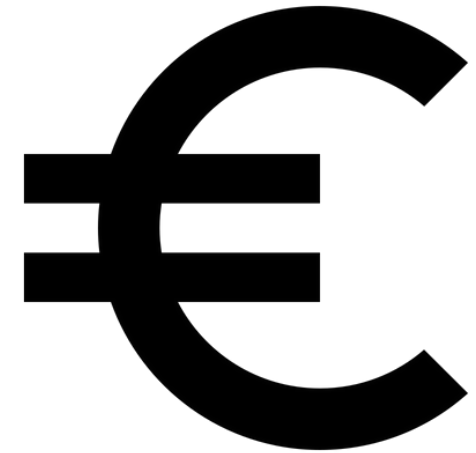
Viljelysopimuksilta sato toimitetaan Riihimäkeen vuodenvaihteeseen mennessä joko suursäkeissä tai irtotavarana

Öljyhampputoimintoihin tehdyt keskeiset investoinnit

- Oitin kiinteistön hankinta ja peruskunnostus
    - Käyttöönotto öljyhampulle
  - Kuorintalinjasto Oittiin
  - Mallastus-, idätys- ja paahdinlinjastot Oittiin
  - Uusi öljynpuristuslinjasto Marttilaan
  - Luokitteleva mylly Marttilaan
  - T&K –hankkeet
- 2018
2020 – 2021
2021
2022
2022
2023
2021 – 2023

TRANS
FARM

Elintarviketta, rehua ja kylvösiementä – meille ja maailmalle

- Skandinavian suurin hampun prosessoija, noustu myös Euroopan ”isojen” sarjaan
- Finolan kylvösiementä viedään kaikkialle Eurooppaan
- Elintarvikehampun vientiä 3 mantereelle, 15 maahan
- Öljyhampun myynnin neljä keskeistä tukijalkaa:
  - Kotimaa elintarvike
  - Kotimaa rehu
  - Vienti
  - Kylvösiemen

TRANS
FARM

Tuotteet – mitä me myymme?

- B to B myyntiä oman myyntiyhtiön kautta kotimaahan ja vientimarkkinoille

FOODFARM

- Kokonainen siemen, myös paahdettuna
- Kuorittu siemen
- Mallastamalla idätetty hampunsiemen
- Hamppuproteiinit
- Hamppuleseet ja kuitujauhot
- Kylmäpuristetut hampunsiemenöljyt

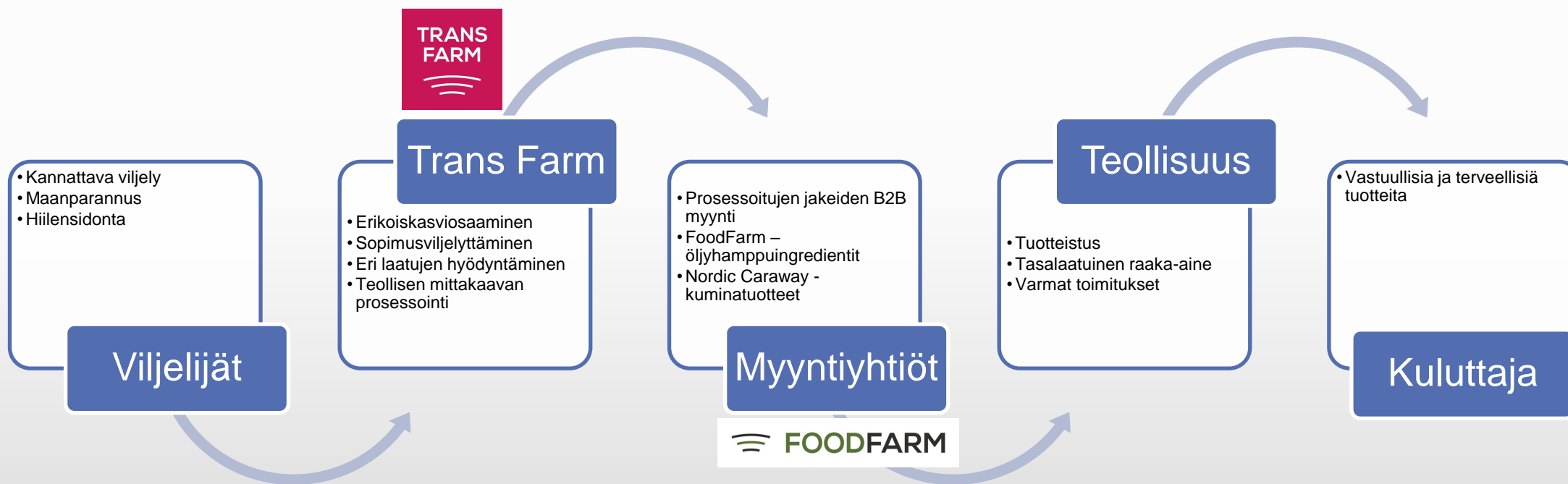

- Puristekakku rehukäyttöön
- Kaikki tuotteet sekä tavanomaisena että luomusertifioituna

**TRANS
FARM**

Sijainti tuotantoketjussa

TRANS
FARM

Hamppu on trendikästä kasvisruokaa

- Kasviproteiinipaletin täydentäjä
- Terveellisen öljyn lähde
- Öljyhampun siemen hampunkuoressa:
  - öljyä 33 %
  - proteiinia 25 %
  - hiilihydraattia 30 %
  - imeytyvää hiilihydraattia 6 %
  - gluteeniton ja allergeeniton
- Puhdas ja vastuullinen tuotanto yhä tärkeämmässä roolissa

TRANS
FARM

Miksi viljelin öljyhampua?

- Sopimuksilla tuotetulle öljyhampulle varma kysyntä:
  - Selkeä työnjako – sinä viljelet, me huolehdimme muusta
  - Viljelyohjeistus ja –neuvonta käytössäsi
- Viljelykiertoa monipuolistamaan:
  - Erinomainen esikasvi, syväjuurisena muokkaa maata
  - Sopii erinomaisesti gluteenittomaan viljelykiertoon sekä luomutiloille
- Tasaamaan työhuippuja
- Maltilliset tuotantopanostuskustannukset:
  - Viljoja vähäisempi lannoitus- ja kuivauskustannus
  - Ei kustannuksia kasvinsuojelusta
  - Varastointiaika lyhyt, vastaanotto vuodenvaihteeseen mennessä, viljoja pienempi varastotilan tarve

**TRANS
FARM**

Miksi viljelin öljyhampppua?

- Vietätkö kesäyösi ruiskutustraktorin hytissä vai nautitko Suomen yöttömästä yöstä mieluummin mökkilaiturilla?

TRANS
FARM

TRANS
FARM

Kiitos!

Vahvaa erikoiskasviosaamista